

Sociale Raad Tilburg
Postbus 1443
5004 BK TILBURG

Gemeente Tilburg
College van burgemeester en wethouders
Postbus 90155
5000 LH TILBURG

Tilburg, 9 september 2016

Betreft: Advies

Verordening Jeugdhulp gemeente Tilburg 2017

Verordening Maatschappelijke Ondersteuning gemeente Tilburg 2017

Kenmerk: 16/023

Geacht college,

De Sociale Raad Tilburg is gevraagd advies uit te brengen over concept 'Verordening Jeugdhulp gemeente Tilburg 2017' en concept 'Verordening Maatschappelijke Ondersteuning gemeente Tilburg 2017'.

Adviesaanvragen en procedure

Wederom willen wij u laten weten dat de periode waarbinnen wij advies uit moeten brengen kort is. Dat ontnemt ons de mogelijkheid om intern en extern met elkaar en met burgers en organisaties in de stad in gesprek te gaan. Als de Sociale Raad Tilburg veel eerder in het proces betrokken wordt, kunnen wij ook voorsorteren op adviezen die gevraagd gaan worden. Daarnaast speelt nog een rol dat in deze periode van het jaar mensen met vakantie zijn waardoor overleggen lastig is. Ondanks dit alles gaan wij graag in op uw verzoek om advies uit te brengen. De Sociale Raad Tilburg vindt het zinvol om zijn reactie te geven op verplichte en gewenste aanpassingen van bestaande verordeningen. Onze voorkeur gaat er echter naar uit om het hele proces te volgen en daar een inbreng in te hebben.

2 adviezen, 1 document

Beleidsmedewerksters van de gemeente Tilburg geven aan dat het streven is om de uitvoering van de wetten Maatschappelijke Ondersteuning en Jeugdhulp dicht bij elkaar te brengen, ook in technische zin van uitwerking en behandeling van de onderwerpen. De Sociale Raad Tilburg vindt dit een goed en terecht streven.

Wij hebben er voor gekozen om de gevraagde adviezen samen te voegen in één document. Dit heeft een inhoudelijk en een praktische reden.

De inhoudelijke reden is dat vanuit het streven om te komen tot één sociaal domein deze verordeningen op elkaar betrokken en afgestemd moeten worden. Inwoners hebben te maken met één sociaal domein en met dezelfde wijze van aanvragen en dezelfde procedures. Vanuit dat denken missen we hier dan wel de participatiewet.

De praktische reden om deze adviezen in één document te verwerken is dat wij eenzelfde reactie hebben op de aanvraag en procedure van deze adviesaanvragen en soms een vergelijkbare reactie op onderdelen van de concept-verordeningen. We benoemen beiden wel apart in de hierop volgende reactie.

Verordeningen 2017

Beide verordeningen, zowel Jeugdhulp als WMO, moeten voor 2017 op een aantal punten worden aangepast. Hier zijn diverse redenen voor. De Centrale Raad van Beroep heeft een aantal uitspraken betreffende de WMO gedaan die aanpassing van de verordening noodzakelijk maken. Binnen de Jeugdhulp is de ouderbijdrage afgeschaft door de staatssecretaris. Ook dit vereist aanpassen van de verordening. Binnen de Jeugdwet zijn een aantal inhoudelijke wijzigingen aan de orde die meegenomen moeten worden in beleid en uitvoering. Bij beide verordeningen is er daarnaast vanuit de uitvoering behoefte om bepaalde zaken aan te scherpen en/of te verduidelijken.

Al met al zijn het dus meer technische en praktische wijzigingen van de bestaande verordeningen dan een inhoudelijke discussie over de diverse thema's en de basis van de verordeningen.

Werkgroepen van de Sociale Raad Tilburg hebben de verordeningen besproken. Op basis daarvan geven wij u een aantal adviezen, vragen en aandachtspunten mee.

Verordening Jeugdhulp gemeente Tilburg 2017

De Sociale Raad Tilburg onderschrijft een aantal wijzigingen. Daarnaast geven wij u nog een aantal aandachtspunten en vragen mee.

Artikel 2.3 Voorwaarden individuele voorziening jeugdhulp

2.3.2 Voor de inzet van een voorziening ... tijdig (een half jaar voor het bereiken van 18 jaar) gekeken worden naar een vervolgtraject na de 18 jaar.

De Sociale Raad Tilburg onderschrijft de aanpak van de gemeente Tilburg tijdig, voor het bereiken van 18 jaar, naar een vervolgtraject te kijken. Gezien de bestaande routes en wachtlijsten is de Sociale Raad echter van mening dat een half jaar te kort is. Wij zouden deze periode graag uitgebreid zien worden.

Artikel 4.2 Melding en vooronderzoek

4.2.2 Het college bevestigt de ontvangst ... en informeert de jeugdige en/of ouders over de gang van zaken na melding, diens rechten en plichten en de vervolgprocedure.

Een aandachtspunt dat wij hierbij aan willen geven is dat het informeren van de jeugdige en/of ouders in begrijpelijke en leesbare taal plaats moet vinden. De juridische en zakelijke vorm die veelal wordt gehanteerd, maakt het voor veel inwoners onhelder.

Artikel 4.3 Gesprek

4.3.1 Het college onderzoekt in een gesprek tussen deskundigen en de jeugdigen en/of ouders ,

De Sociale Raad Tilburg vraagt zich af of er voor dit soort gesprekken onderscheid in deskundigheid wordt gemaakt. Mag er van uit worden gegaan dat een jeugdzorgdeskundige dit gesprek voert of wordt van iedere generalist deze competentie verwacht?

4.3.4 Het college kan in overleg met de jeugdige en/of ouders afzien van een gesprek

De Sociale Raad Tilburg stelt hierbij de vraag, op basis waarvan er van een gesprek kan worden afgezien en of dit in overeenstemming dient te gebeuren?

Artikel 4.4 Verslag

4.4.3 De gezaghebbende (ouder(s)) ondertekent het verslag (IvA en IPvA) voor gezien of akkoord ...

De Sociale Raad Tilburg adviseert, een concreet en eenduidig standpunt aangaande het ondertekenen van de verslaglegging in te nemen. Het is deskundigen en inwoners niet duidelijk of er wordt getekend voor 'gezien' of voor 'akkoord', wat in de praktijk stagnatie van het proces veroorzaakt.

Artikel 4.5 Aanvraag en artikel 4.6 Inhoud beschikking

De Sociale Raad Tilburg acht het van belang om aanvullend op te nemen, dat beschreven 'beoogde doelen/resultaten', in overeenstemming met de jeugdige en ouders worden geformuleerd. De vraag van de cliënt dient centraal te staan.

Artikel 7.1 Betrekken ingezetenen bij het beleid

7.1.1 Het college betreft ingezetenen van de gemeente, ... over de wijze waarop inspraak wordt verleend.

De Sociale Raad Tilburg zou hier graag meer duidelijkheid en inzichtelijkheid in willen. In hoeverre vindt beschreven betrokkenheid plaats, hoe, met wie, wanneer en met welke inbreng?

Verordening Maatschappelijke Ondersteuning gemeente Tilburg 2017

Artikel 2.1 Melding en vooronderzoek

2.1.4 ...te laten bijstaan door iemand uit het eigen netwerk of een cliëntondersteuner.

Door de beleidsmedewerksters van de gemeente Tilburg wordt aangegeven dat de ervaringen hiermee goed zijn. De Sociale Raad Tilburg hoort deze verhalen ook, maar soms zijn er ook andere, minder positieve geluiden.

De Sociale Raad Tilburg adviseert te leren van deze ervaringen (de waarde van iemand meenemen naar een gesprek) en deze kennis in te zetten bij gesprekken die gevoerd worden bij Werk en Inkomen. Ook hier is het zinvol dat mensen er standaard op gewezen worden dat zij iemand (netwerk of onafhankelijk cliëntondersteuner) mogen meenemen.

Artikel 2.3 Verslag van het onderzoek

2.3.1 Het college zorgt voor schriftelijke verslaglegging van het onderzoek en

4.1. Criteria voor een maatwerkvoorziening

4.1.1 Het college neemt het verslag als uitgangspunt voor de beoordeling van een aanvraag om een maatwerkvoorziening.

Inwoners ontvangen geen verslag van het gesprek, zij krijgen een Plan van Aanpak en een Integrale Vraaganalyse die nu worden samengevoegd tot één document. Inwoners ervaren dat niet als een verslag en soms missen zij informatie die zij gegeven hebben.

De Sociale Raad Tilburg adviseert om of te zorgen voor een schriftelijk verslag van het gesprek of de tekst in de verordening aan te passen.

De sterke voorkeur van de Sociale Raad Tilburg is dat er een afzonderlijk schriftelijk verslag gemaakt wordt zodat het verhaal en de vraag van de burger vastgelegd wordt.

2.3.3 De cliënt tekent het verslag voor gezien of akkoord...

- Mensen geven nu aan dat onduidelijk is waar zij voor tekenen: voor gezien of voor akkoord. In de praktijk leidt het ook tot ergernis en weerstand en frustreert het soms de voortgang.

De Sociale Raad Tilburg adviseert de gemeente Tilburg hier duidelijkheid in te scheppen voor haar burgers. Dit kan heel simpel door het format aan te passen en zowel de mogelijkheid te geven te tekenen voor akkoord als voor gezien.

Dit signaal over de procedure en het ondertekenen heeft de Sociale Raad Tilburg overigens ook vorig jaar al afgegeven in haar advies 'Signalen over Tilburgse toegang' (17 juli 2015).

- Er is nog een tweede onduidelijkheid met betrekking tot de handtekening. Mensen moeten een handtekening plaatsen om een aanvraag in te kunnen dienen. Er is echter een tweede handtekening vereist om gegevens van aanvragers door te mogen geven aan andere organisaties. Wij vragen ons op basis van een aantal verhalen af of dit duidelijk aangegeven wordt en of dit bekend is bij mensen die hulp of ondersteuning aanvragen. Ook hier graag op het format aangeven waar mensen voor tekenen.

2.3.4 Als de cliënt tekent voor gezien, kan hij daarbij tevens aangeven wat de reden is waarom hij niet akkoord is.

2.3.5 Als de cliënt van mening is dat hij in aanmerking komt voor een maatwerkvoorziening, kan hij dit aangeven op het door hem ondertekende verslag.

Deze artikelen gaan ervan uit dat mensen zelf aangeven wat ze willen en dat is prima. De Sociale Raad Tilburg vraagt wel aandacht voor de groep die niet zo assertief is en het lastig vindt om zelf aan te geven wat ze zouden willen. Medewerkers van de Toegang zullen steeds alert moeten zijn om daar waar dat nodig is door te vragen en ondersteuning te bieden.

Artikel 4.1 Criteria voor een maatwerkvoorziening

4.1.4 Als een maatwerkvoorziening noodzakelijk is, verstrekt het college de goedkoopst compenserende voorziening.

Dat er gekozen wordt voor de goedkoopst compenserende voorziening begrijpt de Sociale Raad Tilburg. Soms is het zinvol om ook te letten op duurzaamheid van voorzieningen zodat materialen een langere levensduur hebben.

4.3 Aanvullende criteria voor woonvoorzieningen

Het college beoordeelt, in aanvulling op artikel 4.1, eerst of de cliënt kan verhuizen naar een geschikte woning of een gemakkelijker geschikt te maken woning en die verhuizing kan leiden tot het te bereiken resultaat. ...

De Sociale Raad Tilburg vraagt om bij het beoordelen van bijvoorbeeld aanvragen woonvoorzieningen met een brede blik te kijken. De goedkoopste oplossing kan een verhuizing zijn, maar als mensen daardoor hun sociale netwerk kwijt raken, is dat niet de beste en misschien zelfs uiteindelijk wel een duurder oplossing.

Verordening Jeugdhulp gemeente Tilburg 2017

en

Verordening Maatschappelijke Ondersteuning 2017

- Ondersteuning kwetsbare groepen

De Sociale Raad Tilburg heeft hierboven al aangegeven dat er in de verordeningen uitgegaan wordt van mensen die zelf aangeven wat ze willen en zelf het nodige regelen. Dat is op zich een goed en terecht principe.

De Sociale Raad vraagt aandacht voor de mensen die niet assertief en mondig zijn. Wij vragen ook aandacht voor inwoners die door een stapeling van zorgen en heel veel regelwerk niet meer toekomen aan het adequaat formuleren van behoeften. Zij zijn aan de grens gekomen van wat zij aankunnen. Juist bij kwetsbare groepen moet er extra aandacht voor zijn of zij daadwerkelijk aangeven en aanvragen wat zij nodig hebben zodat ook zij de noodzakelijke zorg en ondersteuning krijgen.

- Behoeftte aan fysiek loket in de wijk

Wat wij ook merken is dat veel mensen behoefte hebben aan een fysiek loket: gewoon een plek in de wijk waar ze binnen kunnen lopen met hun (soms kleine) vragen. Deze behoefte, een plek in de wijk voor vragen en ondersteuning, is ook tijdens de Burgertop Sociaal 013 naar voren gekomen. Het is volgens ons niet reëel te verwachten dat alle mensen zelf de juiste informatie kunnen vinden om een probleem op te lossen of om op tijd iets te regelen voordat het een probleem wordt. De Toegang kan hier een helpende hand bieden.

- Inspraak

Beide verordeningen hebben een hoofdstuk 'Inspraak'.

* Verordening Jeugdhulp gemeente Tilburg 2017, Hoofdstuk 7 Inspraak

* Verordening Maatschappelijke Ondersteuning gemeente Tilburg 2017, Hoofdstuk 8 Inspraak
Bij 'Jeugdhulp' wordt dit verder uitgewerkt in 2 artikelen, bij 'Maatschappelijk Ondersteuning' in 4 artikelen.

De Sociale Raad Tilburg adviseert dit op elkaar af te stemmen en dezelfde, meest uitgebreide, tekst op te nemen. Daarnaast zijn wij benieuwd, zoals we hierboven al aangegeven hebben, naar de

concrete invulling van deze inspraak en hoe ingezetenen betrokken worden bij voorbereiding, vormgeving, besluitvorming en evaluatie van beleid en uitvoering.

Denkend vanuit het sociaal domein adviseren wij dezelfde tekst ook op te nemen bij de Verordening Participatiewet.

De Sociale Raad Tilburg pleit er voor om meer werk te maken van de inzet van ervaringsdeskundigen.

Klachtregeling

Beide verordeningen hebben een artikel 'Klachtregeling'.

* Verordening Jeugdhulp gemeente Tilburg 2017, Hoofdstuk 6 klachtregeling en vertrouwenspersoon, artikel 6.1 Klachtregeling

* Verordening Maatschappelijke Ondersteuning gemeente Tilburg 2017, artikel 7.4

Ook hier zou de Sociale Raad Tilburg graag zien dat er dezelfde teksten opgenomen worden zodat regelingen voor het hele sociaal domein hetzelfde zijn.

De Sociale Raad Tilburg adviseert om ook een stedelijke klachtenregeling op te nemen. Uiteraard moeten (zorg)organisaties deze zelf hebben en inzetten, maar een éénduidige en stadsbrede klachtenregeling betreffende het sociaal domein is van belang. Niet iedereen heeft contact met een organisatie, zoals mensen die gebruik maken van een bijstandsuitkering of zij die zorg of ondersteuning hebben maar niet vanuit een organisatie. Sommige klachten gaan over het sociaal domein en soms voelen mensen zich niet gehoord door een organisatie. Hier kan een klachtenregeling sociaal domein helpen om zicht te krijgen op wat er niet goed verloopt en om te werken aan oplossingen.

- Ondersteuning cliënten

Beide verordeningen geven cliënten een vorm van onafhankelijke ondersteuning.

* Verordening Jeugdhulp gemeente Tilburg 2017, Hoofdstuk 6 Klachtregeling en vertrouwenspersoon, art 6.2 Vertrouwenspersoon

* Verordening Maatschappelijke Ondersteuning gemeente Tilburg 2017

Hierin is opgenomen dat cliënten een beroep kunnen doen op een (onafhankelijk) cliëntondersteuner (artikel 2.1.4).

De Sociale Raad Tilburg vraagt zich af of het mogelijk is om een gelijke regeling voor de drie wetten van het sociaal domein, dus ook Participatiewet, op te nemen.

Voor inwoners van de stad is het zinvol om te weten dat zij een beroep kunnen doen op onafhankelijke cliëntondersteuning of een vertrouwenspersoon. Heldere communicatie hierover is van groot belang.

Mocht u naar aanleiding hiervan nog vragen hebben dan horen wij die graag.

Hoogachtend,
namens de Sociale Raad Tilburg,

Jos van Balveren
Voorzitter Sociale Raad Tilburg